

Institut del Teatre

2019 **MICRO** DRAMATÚRGIES

ITRàdio Això és un drama!

2019 MICRUDRAMATÚRGIES

Edició

Institut del Teatre, 2019

Coordinació del projecte

Rafel Plana

Dramatúrgies

© dels respectius autors/es

Il·lustracions

© dels respectius autors/es

Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

Fotografia de coberta

© Josep Escalé

Disseny gràfic i maquetació

Txeni Gil

ISBN

978-84-9803-949-8

SUMARI

- 4 La dramaturgia de la ràdio
Rafel PLANA i Carles BATLLE
- 5 Primera Corintis 7, 2-4
Montserrat ALCANTARILLA PADRÉS
- 14 El comerciant
Andrea BEL ROSET
- 18 L'olla embarrassada
Nicolàs QUERALTÓ DE LLOPART MASCARÓ
- 25 Petites desavinences amb la llei
i la propietat
Dobrin PLAMENOV VACHEV
- 36 La nostra casa en flames
Sílvia NAVARRO PERRAMON
- 41 Escac perpetu
Núria TORRES CASSANY
- 48 En tinc moltes ganes
Sadurní VERGÉS VILELLA
- 57 HEDY
Lucas UBACH CORPAS

LA DRAMATÚRGIA DE LA RÀDIO

Rafel PLANA

Carles BATLLE

La dramatúrgia, segons Aristòtil, té a veure amb la imitació —*mitjançant la representació* (!)— d'accions humanes. Aquesta manera d'imitar és, precisament, allò que permet a l'autor de la *Poètica* definir l'especificitat del teatre: la *representació* és el que distingeix, per exemple, el teatre de l'èpica (amb la qual comparteix *medis* —llenguatge— i *objecte* —persones que actuen en un espai i un temps determinats—)...

I, tanmateix, la representació també és present en altres àmbits: al cinema o a la televisió, on sentim i veiem l'acció. Al còmic, on veiem l'acció però també la llegim. **I encara a la ràdio, on només la sentim.** És evident, doncs, que la representació i la dramatúrgia van més enllà dels escenaris.

A la ràdio, la representació se suposa completa. Els actors *viuen* la situació en un espai ambigu al qual l'oient no té un accés visual. La representació, doncs, es construeix en l'imaginari del receptor (que, d'alguna manera, esdevé una mena de director virtual) mitjançant la veu, la música i els efectes sonors. La potència evocativa de la ràdio potser no la té cap altra disciplina dramàtica...

L'Institut del Teatre no pot ni vol ignorar una forma de representació tan *poderosa*. Una disciplina que, si bé parteix d'una llarga tradició de procediments ja testats, també obre en l'actualitat espais inèdits de recerca artística (sempre amb l'ajuda de les noves tecnologies). En aquest sentit, des de l'any 2017 impulsa l'escriptura i la posterior realització d'un seguit de petites peces de teatre radiofònic o *microdramatúrgies*. El present volum recull aquests textos (concretament els que corresponen a l'edició de l'any 2019).

Són textos deguts a la ploma d'alumnes i graduats de l'Institut, que s'han produït en el context del programa *Això és un drama*. Durant un parell de mesos, el programa es va retransmetre —amb la complicitat de l'emissora iCat, el patrocini de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB), Universitat Politècnica de Catalunya i AISGE, i la col·laboració de Fundació Romea, AADPC, Maresme Brewery, Escola JOSO, Filmin, APDC, Premis de la Crítica 2018, La Bacanal i el Lliure— des de l'espai de l'exposició permanent del MAE (Museu de les Arts Escèniques) de l'IT. Posteriorment, al final de la breu temporada, les lectures es van repetir, totes plegades, al teatre Romea de Barcelona. D'altra banda, en alguns casos, alumnes de l'Escola Joso van concebre *microcòmics* per complementar les peces. Hem afegit aquestes pàgines il·lustrades al final de cada text.

Us recomanem que, a l'hora de llegir, tingueu l'orella ben parada!

Gràcies!

PRIMERA CORINTIS 7, 2-4

de Montserrat ALCANTARILLA PADRÉS

Il·lustració d'Alba GONZÁLEZ
Escola Josò: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

NARRADOR > Martí CASTELLARNAU

BUDUA > Àlex PUJOL

MERY > Ariadna SERRA

MICHAEL > Ariadna CHILLIDA

JOSH > Juli RIOS

BUDUA

Com comprendràs, un home que estima la seva dona no pot deixar-la lliure. La llibertat és el contrari de l'amor. És l'amor el que ens manté lligats a qui estimem i si aquest nus es desfà, no hi ha més remei que estrènyer-lo amb més força encara. I jo, Mery, t'estimo, per això no confio en tu. No és res personal. T'he seguit fins aquesta casa mig derruïda on, lluny del que em vares prometre, vens amb ell. Això no és casa els teus pares, Mery. On són els nens? No és aquest home que ara et convida a entrar a casa seva el pobre desgraciat que vas deixar per mi, Mery? No entris. He dit que no entris. No t'he seguit fins aquí, no he deixat la feina, no he resat a Déu i a la fe perquè ara tu traeixis tot el que hem construït junts, Mery. I entres. I us feu dos petons. I rius... Oi mira com rius. No puc suportar-ho. No em puc creure que hagi confiat en tu i tu hagis jugat amb mi. No es juga amb la gent que et cuida, Mery. Me'n vaig. No, no, no vull veure't. Me'n vaig.

Se senten passes.

NARRADOR

En Budua decideix marxar de davant la casa del Josh i es dirigeix, sense articular ni un pensament, sense sentir paraula, al motel on s'allotja mentre segueix, d'amagat, la seva dona. (*Cop de porta.*) L'habitació està tal com l'ha deixat. La Bíblia damunt la taula oberta pels Corintis. Inspira. Està inquiet, angoixós, amoïnats i vaga per l'habitació en un intent de negació del que creu haver vist. Expira.

Se sent el so de les tecles d'un telèfon.

BUDUA

Hola, Mery, molesto?

MERY

No, amor, estava acabant d'acotxar la meva mare. La medicació l'ha deixat morta.

BUDUA

Pobreta.

MERY

Bueno... Demà ja vindrem, el peque està inquiet per l'aniversari. No para. Per cert, passo a recollir jo el pastís d'en Michael?

BUDUA

Sí. Arribaré tard, se m'ha complicat el viatge de feina. Un dia molt ocupat. I tu què has fet avui, Mery?

MERY

Res. Anar a donar una volta amb els nens i poc més. Tinc ganes de veure't, Budua.

BUDUA

Adeu. *(Un beep de final de trucada.)* Demà és l'aniversari del meu únic fill legítim i tu estàs fornificant amb el pare dels altres quatre. No estàs amb la teva mare, la teva pobra mare malalta, estàs amb en Josh. Ets molt desconsiderada. Però no és culpa teva, és culpa d'ell. Les possessions dels altres no es toquen. No es pot anar marcant territori aliè sense cap mirament. Tot i això, no puc deixar que la situació em superi. Agafaré la Bíblia, llegiré un parell o tres de versicles i demà serà un altre dia.

Remor de la gent de fons.

NARRADOR

En Budua s'adreça endormiscat cap a la seva llar. Pel camí observa la massa imperant de felicitat patrocinada per la gent de carrer. Veu com el bes recorre les galtes envermellides dels vianants i com la gelada que s'ha quedat estancada en aquella primavera es desfà amb paraules tan tendres com les d'aquells que encara s'ofeguen. Sospira i es recorda a ell mateix que si no es mostra tranquil, ella no confessarà.

BUDUA

Mery!

NARRADOR

En Budua entra a casa i, en obrir la porta, veu que la Mery està deixant el pastís d'aniversari al marbre. Acaben d'arribar. En Budua s'acosta afectuosament a la seva muller. Mostres d'amor corrents.

MICHAEL

Papa! Papa! M'has portat algo?

BUDUA

Ja ho descobriràs, quan bufis les espelmes. Felicitats, carinyo.

Trucada.

BUDUA

Segur que és ell. Que descarat, Mery. Un home que no té respecte per un altre home no és un home que mereixi ser benaurat. No sé com vas poder estar amb ell. Les seves carícies et feien mal, Mery. No t'ensumava el sexe com jo, no et feia els petons que et faig jo, no llegia Catul, no t'escrivia missives, no llegia els astres, no et comprava caliu i no sabia jugar amb tu. No sabia estar amb tu.

MERY

Ja parlarem, estic ocupada. T'estimo. Adeu.

BUDUA

Qui era, princesa?

MERY

La mare.

MICHAEL

Era ell, la mama no ha vingut a casa els avis, papa, ha anat amb ell.

BUDUA

Què dius, Michael?

MICHAEL

T'està enganyant.

NARRADOR

Silenci esfereïdor. Ningú està parlant però en Budua sembla estar comprenent la situació.

BUDUA

Mery! Una pregunta.

MERY

Diga'm.

BUDUA

Què t'he fet jo?

MERY

Què m'has fet...?

BUDUA

Per perdre't.

MERY

Estic aquí.

MICHAEL

Està aquí, mata-la.

BUDUA

Però penses en ell.

MERY

En qui?

BUDUA

Ja ho saps.

MICHAEL

Ho sap, mata-la.

MERY

Budua, no t'entenc.

BUDUA

No mencionis el meu nom.

MERY

Budua...

BUDUA

No mencionis el meu nom amb la mateixa boca que utilitzes per devorar-li la polla!

MICHAEL

Mata-la.

BUDUA

Michael!

MERY

Budua?

MICHAEL

Pare...

BUDUA

M'estàs fent el mateix que li vares fer a ell amb mi.

MERY

A qui?

BUDUA

Al Josh!

MICHAEL

Mata-la.

MERY

Què dius? A què ve en Josh ara Budua?

BUDUA

Quant temps fa que esteu junts?

MERY

Junts?

BUDUA

Necessito saber quant temps fa que hem mort, Mery! Segur que la teva mare no està ni malalta!

MERY

Budua, prou. No davant dels nens. No sé a què et refereixes però estàs equivocat. Nens, el pare està una mica alterat, li ha anat malament a la feina.

BUDUA

Em sap greu, reietó. La mare ha estat molt dolenta. No, no ploris. Avui et fas gran. Què vols de regal? Sí, el que tu més desitgis. Home, no, a la mare no la puc matar, això està malament. D'acord, sí, tens raó, ella ha traït la meva confiança, el que ha fet està molt malament i s'han de castigar les males accions, oi? Ho has après molt bé a l'escola. El meu petit geni. No puc fer-ho. Tens raó, ho puc fer per tu.

Crits i descontrol.

NARRADOR

Hi ha una pistola al calaix del rebedor i en Budua l'agafa. Tot s'altera, tot es descontrola. Els nens sangloten i fan com qui juga a fet i amagar. En Budua els persegueix, una carrera d'obstacles. Té quatre bales. Li demanen ajuda a ella i amb això s'adona del seu error. Deixa la pistola i es retira amb angoixa al seu despatx.

BUDUA

Ha sigut un impuls, un mal impuls, Budua. No pots ser tan impulsiu. Em sap greu pels nens, la família que teníem estava prou bé. Jo me'ls estimo, certament, i no vull que els hi afecti. He actuat precipitadament. He de parlar amb ella i trobar solucions. Solucions que no facin mal els nens. Els pares som humans i a vegades tenir vides a càrrec nostre ens fa perdre la distància amb la nostra pròpia vida. Necessito ordenar les idees i llavors tornar. La boca seca. Tinc la boca i el cor sec. Un got d'aigua. Agafo el got. Em bec el got d'aigua i surto.

Quatre trets i un crit.

BUDUA

Què ha estat això? Merda, merda, merda, merda.

NARRADOR

En Budua agafa el seu telèfon particular i marca tres nombres. Vol trucar a la policia però no pot relatar el que està succeint. Ha de sortir d'aquella estança.

BUDUA

Què està passant? Què ha fet?! Què has fet?! No! Noo! Nooooo! Michael!

El Michael plora.

NARRADOR

En Budua avança cap a ell.

MICHAEL

Si us plau, no, no, no em matis, papa. Papa, si us plau.

BUDUA

Michael, rei, tranquil.

MICHAEL

La pistola! Papa!

NARRADOR

En Budua duu els seus ulls directes a la seva mà dreta i observa en ella l'arma assassina. Té les mans molles però no de sang. Contempla el vas del qual ell ha begut l'aigua instants abans trencat en mil bocins a les mans de la Mery, que jau morta com si de la Blancaneus es tractés. Al seu voltant, els quatre fills restants, cada un d'ells amb el seu tret al cap. En Michael està arraulit darrere l'illa, abraçant-se amb ímpetu les cames i amagant el rostre.

BUDUA

Per... quan... que... Michael, Michael, per què tinc a pistola a les mans, rei? Què està passant?

NARRADOR

En Budua avança cap ell.

MICHAEL

Papa, no, si us plau. No vull que em matis com a ells. Si us plau.

BUDUA

Com? Matar-los? Què ha passat?

MICHAEL

No ho sé... Perdona. Perdona. Estaves parlant sol i t'has començat a enfadar i a cridar. I la mama t'ha intentat calmar i tu li has donat el vas i li has dit: beu! I ha mort. I llavors has agafat la pistola i m'has apartat. I...

BUDUA

No. Jo no he fet res d'això. No. No. La Mery. Ella ha trencat aquesta família. Ella ens ha fet mal. No es fa mal a la gent que et cuida, Mery. Mira en el que m'has convertit. Mira el que m'has fet fer. No soc un assassí, soc a qui vas prometre estimar en l'adversitat, en la pobresa, i fins que la mort ens separés. Tu has trencat el jurament i jo he... No t'he matat. No els he matat. Per què hauria de matar els quatre dimonis que em recorden dia rere dia que no ets capaç de mantenir les cames tancades i les calces al llit del teu marit? Jo t'estimo, per això si t'hagués matat, tindria les meves raons. No. No. No. Jo no he fet res. Soc innocent i tinc la pistola entre les mans.

NARRADOR

En Budua dona voltes al menjador mentre en Michael resta immòbil. Es recolza al taulell de la cuina on hi ha el pastís d'aniversari i esclata a plorar. (*Plors del Budua.*) Després d'un silenci, el fill viu s'aixeca i amb precaució s'acosta al seu pare. L'abraça per darrere amb tota la tendresa que un fill pot abraçar l'home que acaba de matar els seus germans.

MICHAEL

No passa res, papa. Et perdono.

NARRADOR

En Budua deixa caure la pistola. Es deixa abraçar. Fixa els ulls en un punt imprecís, entre el rebost i els regals. En un intent de girar-se i tornar la mostra d'afecte, en Budua agafa el ganivet del moble i el clava a l'espatlla d'en Michael.

BUDUA

Demana un desig.

Crit afogat del Michael.

NARRADOR

En Budua s'allunya del cos i el mira en la llunyania.

BUDUA

Michael! Què t'han fet! Reietó... Qui ha fet això? Ho he d'arreglar, ho he d'arreglar! És el teu aniversari..., has de bufar les espelmes. Has de bufar les espelmes. I després, eh, després farem un brindis en honor del teu futur, i et farem moltes fotografies per la teva futura muller, i seràs feliç i et podré donar el teu regal d'aniversari. Merda, el desig. No tenim espelmes. Jo seré la teva espelma.

NARRADOR

En Budua corre al garatge a buscar la nafta. I la duu al costat del cos agonitzant del seu únic fill legítim. L'hi escampa pel damunt i tot seguit l'ungeix sobre ell mateix. Obre la capsa del pastís i agafa l'encenedor. Encén el cos d'en Michael.

BUDUA

Per què jo no estic cremant? Jo havia de cremar perquè tu poguessis demanar el teu desig. Per què jo no estic cremant?!

Remor de fons. Esbroncades lleus.

BUDUA

Qui crida? Qui gosa presentar-se en aquests moments de dolor?

NARRADOR

En Budua segueix la remor dels crits i les esbroncades i surt al balcó. Tots els veïns són allà observant; la policia, a qui ell no ha trucat mai, pronuncia el seu nom. Budua. En Josh és allà.

JOSH

Baixa. Sisplau.

BUDUA

Cabró! Tu t'has tirat la meva dona.

JOSH

No. No hi havia res entre nosaltres.

NARRADOR

En Budua riu i puja a la barana.

BUDUA

*All you need is love paparapapa all you need is love paparapapa
all you need is love love... love is all you need.*

NARRADOR

Dies després de la mort d'en Budua, ens trobem al funeral de la Mery. Josh, demacrat, pronuncia el seu adeu.

JOSH

Mai ens vam deixar d'estimar. Ella sempre venia a casa meva quan ell tenia un viatge de negocis o quan simplement em trobava a faltar. Portàvem un any veient-nos d'amagat. Feia mesos que volia deixar l'home que la va matar i tornar amb mi. I jo no la vaig salvar. Mery, l'últim que em vas dir va ser «estic ocupada. T'estimo». I jo així em despedeixo: com comprendràs, un home que estima la seva dona ha de deixar-la lliure però jo no t'hauria d'haver deixat marxar.

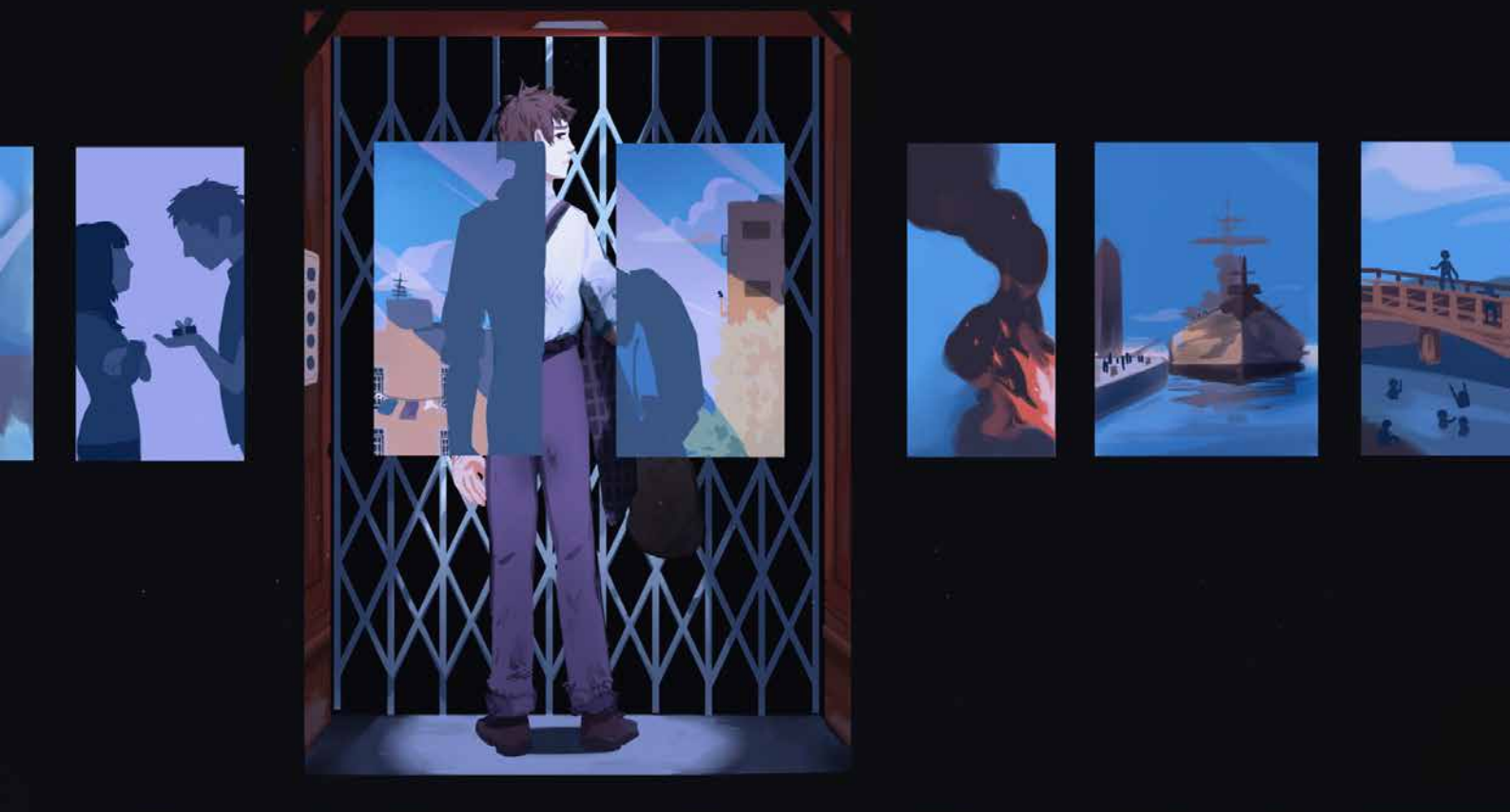
BUDUA

1a Corintis. Passatge set. Versicles del dos al quatre: *Per a evitar comportaments immorals, val més que cada home tingui la pròpia muller, i cada dona, el propi marit: que el marit compleixi el seu deure matrimonial envers la muller, i que la muller faci el mateix envers el marit. No és la muller qui disposa del seu cos, sinó el marit. La dona no s'ha de separar del marit.'*

EL COMERCIANT

d'Andrea BEL ROSET

Il·lustració de Sara SÁNCHEZ
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

NARRADOR > Àlex PUJOL

COMERCIANT > Marc DOMINGO

VEU MASCULINA > Pere COSTA

VEU FEMENINA > Karin BARBETA

1.

NARRADOR

Quan ens mirem al mirall veiem l'estrany reflex de nosaltres mateixos. Però el que no sabem és que aquesta imatge reflectida es pot desengançar del mirall: ara s'ha fet transportable.

I cap a on es transporta?, es preguntaran els nostres oients; doncs aquí tenim la clau de la resposta: cap al públic.

Un públic que es dissol en la multitud, la massa, uniforme i canviant, la taca infinita de cossos que ens observa i ens escolta.

COMERCIANT

Vaig brut, i suat, tinc els pantalons estripats pels claus del magatzem. Surto de la botiga i una riuada de nens que corren m'acorralen. Somric i els deixo passar. Durant el curt trajecte cap a casa observo els vianants que caminen de pressa, potser arriben tard a una cita o tenen un sopar i han de comprar la beguda. Alguns van carregats amb maletes i d'altres s'entretenen a comprar en alguna fruiteria abans de fugir cap a Amèrica. Observo aquesta massa veloç i em sento com una pedra enmig d'un riu. Quan els miro em són estranys, freds, llunyans. Com preveure els seus gustos? Com satisfer les seves necessitats?

El camí és curt i entro al portal de casa. L'ascensor és vermell, veig el reflex fosc al vidre. És a l'àtic. Sempre és a l'àtic. Baixa. Triga uns segons abans que pugui obrir la porta.

Entro a la caixa metàl·lica.

Altres persones es veuen obligades a pujar escales i per tant es cansen i arriben a casa ofegades, i han d'esperar que algú els obri la porta, i així tenir una excusa per impacientar-se.

VEU MASCULINA

Què feies?, perquè has trigat tant?

VEU FEMENINA

És que no puc estar ni un minut al lavabo, sempre arribes en el moment més...!

VEU MASCULINA

Va, no discutim, que t'he comprat un...

VEU FEMENINA

Oh, però si no calia que... /

COMERCIANT

i segueixen darrere la porta mentre pengen l'abric a l'entrada, i després d'unes quantes portes vidriades entren a la seva habitació per poder estar, per fi, sols.

Com jo ara, sol a l'ascensor i evitant el reüll compassiu del mirall.

El gest mecànic de polsar el botó, que sempre va massa dur, i el número es queda imprès sobre la carn del dit.

I puja.

2.

La ciutat és com un paisatge llunyà en detall.

Puc veure els colors dels llençols que pengen dels blocs immensos de la perifèria i les fulles sobre l'asfalt de les grans avingudes del centre. Ho veig tot en detall, i de sobte un sospir llunyà com un ofec:

-Quietes! On voleu anar? A l'ombra dels arbres, darrere les cortines o sota les fulles del jardí?

Milers de veus xisclen a l'estadi, i el brogit de les sirenes d'un incendi. Hi ha policies que acudeixen al lloc dels fets. I el cuirassat que arriba al port i la riuada de cossos uniformats que flueixen de les comportes cap al moll.

Milers de persones que els esperen i banderes esquitxades d'estrelles dibuixades en cercles.

Les xemeneies desmantellades i els nens que salten del pont de fusta al riu.

Més crits d'alegria al mercat del centre. I en una avinguda la desfilada militar i en l'altra una manifestació en contra.

Les veus m'arriben com una brisa inconstant, sovint com un alè càlid i d'altres com un xiulet indesxifrabable. Què sou? Què voleu? Amagueu-vos entre les branques dels xiprers, els vidres dels aparadors o les banderes dels balcons.

Ara no queda ningú a l'estadi ni cotxes a les grans avingudes, ni gent carregada de bosses, passejos militars ni masses eufòriques.

Les ombres dels edificis uniformes s'estampen com cossos contra l'asfalt. El bloc llunyà de ciment pren l'aparença de basal o de taca fosca.

Les sirenes dels policies ressonen per la plaça buida:

-Deixeu-los, els carrers buits els desanimaran.

3.

Del soterrani, dins la caixa negra navego cap a la superfície i no entenc ni quan ni per què passa. Em sento com dins d'una nau sense finestres que em condueix cap a un destí proper.

Surto de l'ascensor i l'envio de nou cap avall.

I llavors poso la clau al pany, ressona, llunyana, com el brogit de la multitud inundant els carrers,

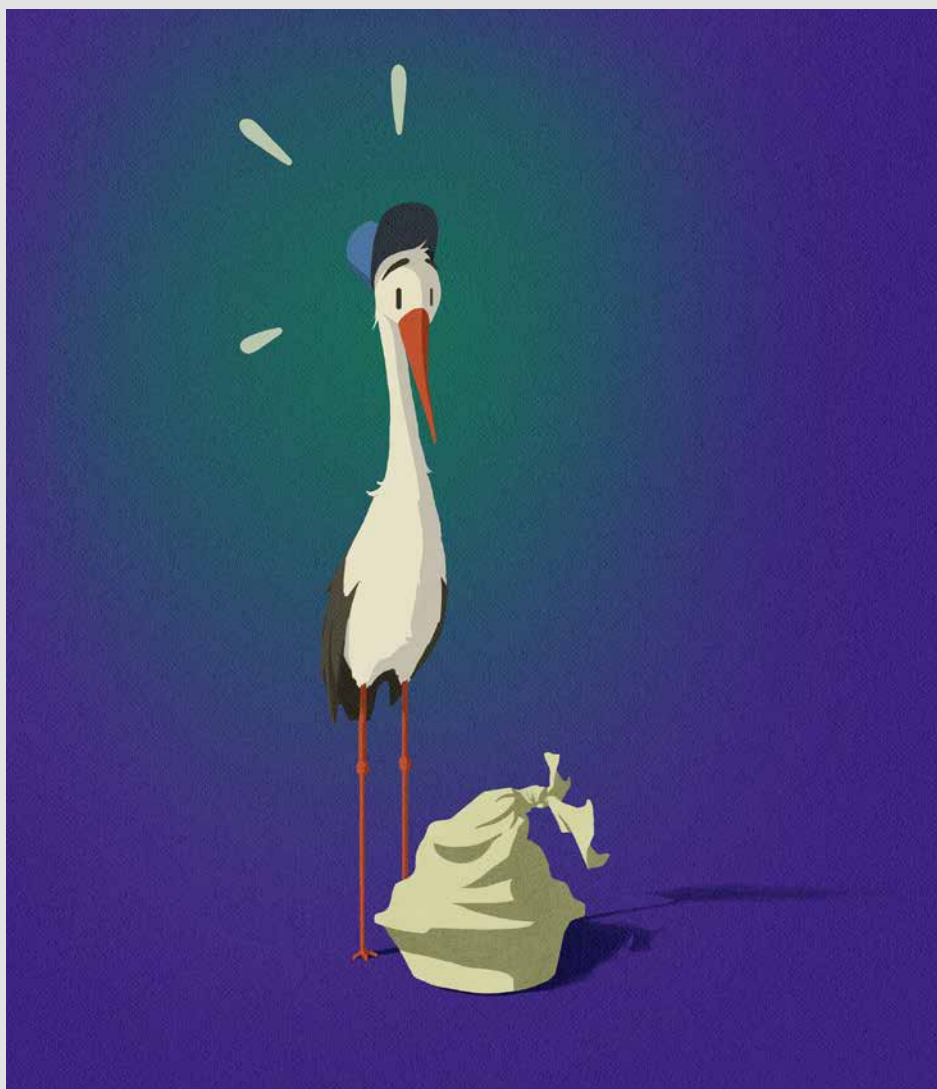
i és ara que m'adono que ja ningú m'espera darrere la porta.

L'OLLA EMBARASSADA

de Nicolàs QUERALTÓ DE LLOPART MASCARÓ

Una adaptació radiofònica
a partir de *L'olla embarassada*
de Jorge Bucay

Il·lustració de Roberto MOROTE
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

MARGA > Karin BARBETA

SEBASTIÀ > Pere COSTA

So 1.

MARGA

Tot va passar molt ràpid..., bé, en realitat no. Però em va agafar desprevinguda. Al final, no pots refiar-te de ningú. I molt menys dels teus veïns. Visc al tercer pis, sense ascensor. En realitat és un quart perquè el primer l'anomenen principal. La qüestió és que fa uns mesos va arribar un nou inquilí a l'edifici que va llogar un dels pisos de la segona planta. I un dia, mentre jo feia una truita de patates, van picar a la porta.. (So 2.) Qui hi ha? Em va fer sospitar, saps? Qui podia ser? No havien trucat a l'interfon, havien picat directament al timbre de dalt..

SEBASTIÀ *(amb una porta entremig)*

Soc jo, el veí del segon..., el nou.

MARGA

Ja va.

SEBASTIÀ

Hola, què tal? Soc el veí del segon, com li deia..

MARGA

Hola..., sí, d'acord. Digui'm.

SEBASTIÀ

Res, que no hi ha ningú a l'edifici, i la casa és plena de caixes per la mudança encara..., vaig arribar ahir i...

MARGA

Sí, ja ho vaig sentir...

SEBASTIÀ

Vaja, res..., que... volia demanar-li si seria tan amable de deixar-me una olla.

MARGA

Com? Una olla?

SEBASTIÀ

Sí, una olla.

MARGA

Em... Ara he de deixar-li un olla a aquest home, vaig pensar. A més no el conec de res...

SEBASTIÀ

És només per bullir pasta..., porto mitja hora buscant la caixa dels estris de cuina i no hi ha manera..., potser l'he perduda...

MARGA

Hi ha un Ikea aquí al costat, a dues parades bus o deu minuts caminant...

SEBASTIÀ

Ah, ja..., clar..., però són les nou.

MARGA

Clar, clar, no, jo només..., l'hi deia per demà. Ara li deixo una olla.

SEBASTIÀ

Moltes gràcies, senyora. Molt amable. No es preocupi que l'hi tornaré ben neta.

MARGA

Aquí té. (*Pausa musical; so 3.*) I així va començar el meu malson...: deixant una olla al veí del segon. Perquè van anar passant els dies i aquest home no pujava a tornar-me l'olla...; home, no sé..., que te la quedis un, dos, tres dies... Però ja havia passat una setmana i ni me l'havia creuat per l'escala. Què es pensava, que no l'hi reclamaria? *Ya!* Així que vaig baixar les escales... (*So 4; so d'algú que baixa escales, exageradament llargues.*) Sí, és que els sostres són alts. (*So 5; so del timbre del Sebastià.*) Hola? Hola! Hola! Hi ha algú?

SEBASTIÀ

Hooooo, just ara pujava!

MARGA

Una merda.

SEBASTIÀ

Que ve a buscar l'olla, oi?

MARGA

Doncs sí. Que me la pot tornar?

SEBASTIÀ

Esclar que sí, miri, ho tenia tot aquí a punt. Tingui.

MARGA

I el paio em torna l'olla... i em dona una paella i un colador... i jo que li dic: escolti, que... només l'olla és meva. El colador i la paella no són meus.

SEBASTIÀ

No, no, que l'olla estava embarassada!

MARGA

Què-cony-diu-aquest paio?

SEBASTIÀ

Era perillós moure-la, podria haver perdut els fills, jo soc d'aquests que no li agrada prendre riscos. Jo encara m'esperaria un parell de dies abans de fer-la servir, el part ha estat aquesta nit, i clar, encara està cansada..., imagini's: dues de cop! Bé, moltes gràcies per deixar-me-la.

MARGA

Jo... que no sé què dir... Disculpi les molèsties...

SEBASTIÀ

Ah, tranquil·la, haha. Res, dona, res. Un dia em convida a sopar i llestos!

MARGA

Bé, jo a partir d'aquell moment, l'evitava. Aquest paio està penjat... que l'olla estava embarassada! Flipa! Bé..., van passar

uns quants dies, i jo havia aconseguit evitar-lo, tenia un colador i una paella de més i anaven molt bé. I d'acord, mira, no em preguntis perquè però... em vaig esperar dos dies a fer servir l'olla. (*Pausa; so 6.*) Van passar els dies i jo estava a casa entretinguda i tranquil·la quan... piquen a la porta, a la porta de dalt. Sí, ja t'ho pots imaginar: el veí... Respiro profundament i me n'hi vaig.

SEBASTIÀ

Hola!

MARGA

Hm, hola.

SEBASTIÀ

Com va? Com està?

MARGA

Doncs la veritat, ocu...

SEBASTIÀ

Miri, que... si em pot deixar un martell i una clau anglesa...

MARGA

I jo que penso: aquest tio ja no me'l trauré de sobre...

SEBASTIÀ

És que he anat a l'Ikea com em va dir, i, bé, al final he comprat més coses a part d'una olla. Haha.

MARGA

No, clar, que he de dir jo ara? El tio em fa cas, va a l'Ikea i amb l'excusa d'un embaràs em regala un colador i una paella..., jo no podia dir-li que no..., això sí, li vaig deixar el martell més antic que tenia. Jo estava segura que això no ho tornaria a veure..., ara s'ho cobraria. Un colador i una paella per un martell i una clau anglesa. Tingui: un martell i una clau anglesa.

SEBASTIÀ

Ai, moltíssimes gràcies! Apa! Déu! Quan acabi l'hi torno!

MARGA

Jo no volia deixar-li res, però soc bona persona, no sé dir que no. Jo ja donava les eines per perdudes... però, mira, quan van anar passant els dies vaig anar canviant d'opinió. Són les meves eines i el colador i la paella me les ha donat perquè ha volgut, amb una excusa... mmm... rara. Però ha sigut com un regal. I decideixo anar a recuperar les meves eines. (*Les escales exageradament llargues; so 7.*)

MARGA (*so 8; pica el timbre insistentment*)

Ei, ei, ei! Veí! Hola!

SEBASTIÀ

Home!!! Què tal? Com va?

MARGA

Doncs, miri, vinc a recu...

SEBASTIÀ

Que bé que estigui aquí! Ara pujava!

MARGA

Jo que callo, i penso: veuràs.

SEBASTIÀ

Que em vaig despistar... i la nit que em va deixar les eines... doncs... que el martell va deixar prenyada la clau anglesa.

MARGA

Què!?

SEBASTIÀ

I, esclar, un embaràs d'aquestes característiques és molt complicat. El metge va dir que no podia fer esforços i, miri, jo tenia temps i me'n vaig ocupar, ara ja està bé, va parir abans d'ahir. Tingui.

MARGA

I què em dona? Una bossa de claus! De claus! I ben plena, eh, per això, amb claus de diferents mides. Segur que eren els que li havien sobrat de muntar els mobles de l'Ikea... però, *buena...*, amb aquest tipus de persones no pots discutir, és una bestiesa, no arribes enlloc. I sí, m'ho vaig quedar i me'n vaig anar. (*Pausa musical; so 9.*) Van passar uns quants dies i jo la veritat, en aquest punt, estava frisant que em tornés a demanar alguna cosa, per què enganyar-nos? Hehe. I no es va fer esperar gaire, la veritat. (*So 10; so del timbre.*) El timbre de dalt. Ai, hola! Què tal? Com va? Que vol que li deixi alguna cosa?

SEBASTIÀ

Hosti! Sí, haha. Disculpi, eh, les molèsties...

MARGA

I ara! Què necessita?

SEBASTIÀ

Doncs em preguntava si em podria deixar aquella fruitera que té...

MARGA

Com pot saber aquest paio que tinc una fruitera?

SEBASTIÀ

L'altre dia l'hi vaig veure, és molt bonica, i aquesta nit tinc un sopar important i faria molt de goig si me la pot deixar.

MARGA

Collons! Vaig pensar. La fruitera??? Hòstia! És bona, cara i... maca, sí. Jo em pensava que em demanaria una espàtula, unes pines..., clar, jo ja li havia dit que sí abans que em digués res..., però, mira, vaig pensar que m'ho havia tornat tot i que potser guanyaria un parell de coses més bones, cares, i maques. Apa! Tingui, aquí té, vigili i torni-me-la de seguida. Si us plau. Si us plau.

SEBASTIÀ (*lluny*)

Sí, sí, gràcies!

MARGA

Sincerament... no vaig aguantar gaire, l'endemà a la nit ja vaig decidir-me i vaig anar a recuperar el que era meu. La meva fruitera. (*So 11; escales exageradament llargues amb caiguda inclosa.*) Estava una mica excitada, ho reconec, encesa, enfurismada, i vaig caure, però estava tan rabiosa que no em vaig fer mal.

MARGA

Hola, veí, vinc a recuperar la fruitera!

SEBASTIÀ

Hola! Com va? Com està?

MARGA

Doncs miri...

SEBASTIÀ

Ara pujava. Sincerament no em decidia a pujar, la veritat..., estic una mica afectat..., bé, l'hi diré sense embuts:

MARGA

Però què ha passat?

SEBASTIÀ

La fruitera... estava embarassada quan me la va deixar... però... no va superar el part... (*Gairebé plorant.*) I els fills tampoc! (*Esclata en plors.*) Disculpi! (*So 12; porta que es tanca.*)

MARGA

Jo em vaig quedar en xoc. Què cony acaba de passar? Vaig començar a pujar les escales però de seguida vaig canviar d'opinió. Que havia d'acceptar que no em tornés la fruitera!? Ni parlar-ne! Que està morta? Que estava embarassada? Veurà. (*So del timbre del Sebastià; so 13.*) Torni'm ara mateix la meva fruitera! Lladre! Que la meva fruitera ha mort en un part? En el seu part? Va, home, va! Torni-me-la! Torni-me-la!

SEBASTIÀ

Escolti! Escolti bé! (*Afectat.*) Si ha acceptat el part i la descendència de l'olla, l'afer, el part i la descendència de la clau anglesa i el martell..., expliqui'm per què ara no pot acceptar la mort de la fruitera! (*Cop sec de porta; so 14.*)

MARGA

Però, però...

So 15.

||

PETITES DESAVINENCES AMB LA LLEI I LA PROPIETAT

de Dobrin PLAMENOV VACHEV

Il·lustració de Mónica VELÁZQUEZ
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

MIREIA > Mireia FARRÉ

NÚRIA > Núria MASSIP

ALBERT > Albert MIRÓ

DIRECCIÓ > Chantal AIMÉE

AMB EL PATROCINI DE:

L'actriu s'acosta al micròfon. Si és necessari pregunta a l'equip tècnic si està tot llest. Quan ho decideix, inicia la lectura.

1.

MIREIA

Em dic Dobrin Plamenov.

Soc l'autor d'aquesta obra.

L'he escrit jo.

És meva.

Segurament ara estàs conduint, anant, tornant potser de la feina.

Tal vegada cuinant a casa teva. No sé en quines ocasions la gent escolta la ràdio perquè jo no escolto la ràdio. Jo escric obres.

I aquesta és meva. Quan escric escolto música. La música em fa sentir transcendent. Quan et sents transcendent sents que et transcendeixes a tu i a la teva obra, que l'ofereixes al món. Això no passa quan estàs conduint el teu cotxe o fent-te el dinar.

Et proposo una cosa.

Ara mira fixament la carretera, mira fixament endavant. Quan hagi aterrat en els teus ulls tot el paisatge mira de reüll a l'esquerra, fixa't en la cara d'una de les persones que t'estan avançant per l'esquerra gràcies a un cotxe que és millor que el teu. Tu no tens els diners per comprar-te un cotxe com el de la persona que t'està avançant. Te Bautista podria ser la persona que t'està avançant. Te és molt ric i podria comprar-se un cotxe molt més ràpid que el que tu tens. La seva dona no. Teddy ha desviat desenes de milions però ha deixat la seva dona pidolant al carrer amb una guitarra trencada. Teddy no comparteix. I no vol que tu ni jo tinguem un cotxe com el seu.

I si donessis un gir radical cap a l'esquerra i fessis un acte de justícia?

Què passaria si la filla o el fill de puta que té un cotxe millor que el teu tingués, de cop, un cotxe en les mateixes condicions que el teu? (*Sona la cançó «Tonight you belong to me» de Patience & Prudence.*) En el moment de l'impacte serieu iguals. Ara anem a recrear la situació.

Aquesta és una obra sobre la propietat.

L'altra actriu i l'actor estan jugant al joc de les preguntes i els hi resulta divertit. Els sentim riure. Deixen passar uns segons abans de seguir amb el joc.

2.

NÚRIA

Ara em toca a mi.

ALBERT

D'acord.

NÚRIA

El lloc on vius te l'has construït tu?

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

El menjar que et menges l'has matat o conreat tu mateix?

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

Hi ha alguna cosa que utilitzis que t'hagis fabricat tu sol?

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

No e'l teu cotxe, evidentment.

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

Però una joguina, un ganivet, un coixí...?

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

T'han dit mai «vull que siguis meu (o meva) follant»?

ALBERT *contesta sincerament.*

NÚRIA

I tu, ho has desitjat mai, que algú sigui teu?

ALBERT *(contesta sincerament)*

Tu t'has sentit mai d'algú follant?

NÚRIA

Si tens mai una criatura, un fill o una filla, pensaràs que és teva?

ALBERT *no contesta.*

NÚRIA

Els diners que tens són teus?

ALBERT

No.

NÚRIA

Però te'ls has guanyat treballant.

ALBERT

Sí, però no són meus perquè sempre me'ls treuen.

NÚRIA

Tu ets músic. Qui et treu els diners?

ALBERT

SDGAE. Se'ls queda SDGAE.

NÚRIA

I la gent que l'escolta sense pagar no et treu els diners?

ALBERT

Em treu els diners tothom /

NÚRIA

Però si dius que no són teus...

ALBERT

Tothom. Tothom. Que els follin. Si no em roba la gent del carrer em roba la gent que em protegeix, em roba tothom. Em roba l'estat, em roba el meu cap i em roba el fill de puta del meu veí, també em roba. Quan utilitza el meu wifi, s'escalfa gràcies a la meva calefacció o es descarrega la meva música m'està robant, i jo a final de mes pago autònoms, saps? Em roben més de tres-cents putos euros al mes, em roben! I després em donen discursos morals o diuen que treballen per mi quan han guanyat eleccions amb diner negre o no han ni guanyat eleccions. O les han guanyat perquè han aconseguit que la població sigui imbècil. I jo soc tan subnormal que faig cançons optimistes. Saps? D'aquelles que diuen que les coses han canviat i que ara som feliços. Jo canto sobre això, joder. Canto aquestes merdes. Escric coses que són mentida perquè puguin robar-me. Em roben fins a l'essència. La meva obra és així com me la roben. I a sobre es descarreguen la música gratis. Fan que ni haver-me venut l'ànima valgui la pena, fins a la polla.

NÚRIA

Si algú et prengué la casa, el menjar i els diners, t'emprenyaries, oi?

ALBERT

Sí. Però perquè m'agrada gaudir del que tinc, encara que no sigui meu. Tu t'has sentit mai d'algú follant?

NÚRIA

Però si els teus diners, casa i cotxe no són teus per què vius com si ho fossin? Per què tens sentit de propietat si de propietat, realment, no en tens cap?

ALBERT *no contesta.*

Què faries si algú es quedés amb tot el que consideres teu?

Sentim un xiscle de NÚRIA i, immediatament després, un tret. Silenci. Pausa llarga.

3.

MIREIA

Ara anem a recrear la situació.

*Un cotxe girant de cop, derrapant i xocant contra un altre cotxe.
Pausa. Sentim unes sabates caminant lentament per la carretera.
Una sirena de policia i cotxes que passen.*

NÚRIA

Tenim informe, capitana?

MIREIA

És un músic, de trenta-dos anys. Tots els papers en regla, cap crim. Multes per consum d'alcohol però només un parell i alguna per excés de velocitat. Tot correcte. Diu que s'ha adormit al volant però a la una del migdia és estrany que algú s'adormi al volant, no creus?

NÚRIA

És conegut?

MIREIA

Saps la cançó que està tan de moda ara? Una sobre un tio que ven alguna cosa?

NÚRIA

No sé. Què ven?

MIREIA

Els fills de la meva dona no paren d'escoltar-la. La cançó, francament, és una merda. Tu què opines?

NÚRIA

Tot apunta que l'atacat tenia una relació amb el músic. Era el president de la companyia amb la que treballen molts músics..., ara no em..., un moment. President de l'SDGAE.

MIREIA

I què li devia?

NÚRIA

Encara no ho sé. Però jo no em crec que s'hagi adormit. De totes maneres ha estat de sort, l'altre sobreviurà però té molts punts de ser un intent d'homicidi.

MIREIA

Què fa l'SDGAE?

NÚRIA

Gestiona la propietat intel·lectual de les obres dels artistes. Defensa els drets generals d'artistes i n'evita l'explotació. La pirateria.

MIREIA

I per què l'ha volgut matar?

NÚRIA

Tot apunta que l'empresa s'havia quedat molts diners del músic. Estic trista, capitana.

MIREIA

Jo també estic trista. *(Pausa)*. Tu per què estàs trista?

NÚRIA

Em fa pena el músic. Em fa pena que hagi intentat matar algú. Els músics tenen l'ànima més pura que la resta de persones.

MIREIA

Els músics són tots uns mariques.

NÚRIA

Quan era petita la meva mare sempre em posava música per la ràdio i la meva mare sempre em deia: els músics són la cosa més /

MIREIA

Què vol dir SDGAE?

NÚRIA

Sociedad Demasiado General de Autores y Editores.

MIREIA

Mira, jo també entenc el músic. El cabró li devia diners, i el tio estava desesperat. Jo ho entenc. No t'has preguntat mai sobre totes les coses que faries si no existís la llei?

NÚRIA

Sí.

MIREIA

Som totes uns putos monstres. Però la llei existeix i el noi s'ha saltat la llei. I la llei existeix i la majoria de gent es veu obligada a complir-la. La llei existeix i hi ha cabrons que poden fer el que vulguin amb la llei però el músic desesperat no es pot saltar la llei. Saps per què no es pot saltar la llei?

NÚRIA

Perquè és pobre.

MIREIA

Perquè és pobre. Nosaltres, quan ens traiem aquesta roba som igual que ells. M'estan caient els pits, i això em molesta. Quan no estic pensant en si el tio s'ha adormit o realment ha intentat matar el seu cap, penso que m'estan caient els pits i si penses això quan no estàs de servei és que ets de les persones que han de complir la llei perquè si no demà me'n faria unes de noves. Quan et pots saltar la llei també pots guanyar l'edat. Però tu i jo no som d'aquesta gent. Avui he llegit que una dona ha apunyalat el seu marit 185 vegades, després d'enxampar-lo violant la seva filla. Jo l'entenc! El tio s'ho mereixia. No sé si 185 vegades són necessàries però personalment ni tan sols la ficaria a la presó perquè ella no és perillosa per la societat. Ell sí que ho era i ella s'ha ocupat d'ell. Però entrarà a la presó per la resta de la seva vida perquè està escrit així. El món és una merda, però saps què?

NÚRIA

Què?

MIREIA

Creure que serveix d'alguna cosa tranquil·litza. Pots odiar els qui no ho fan, i culpar-los a ells de que les coses vagin com el cul, en comptes de pensar que la llei és un cul. El dia que no et creguis la llei, simplement, pensa d'una altra manera. I estaràs més contenta.

NÚRIA

Tu per què estàs trista, capitana?

MIREIA

La primavera aquest any sembla que no arriba. Anem cap a allà on és el músic.

Unes quantes passes. No s'han deixat de sentir cotxes que passen de tant en tant.

MIREIA

Hola, cul.

ALBERT *no respon.*

MIREIA

Em dic Mireia. I tu?

ALBERT

Ja saps com em dic. M'heu agafat la documentació /

MIREIA

Estic intentant ser simpàtica, saps? I no tinc per què fer-ho. Núria, tu creus que tinc raons per ser simpàtica?

NÚRIA

Mai està de més ser simpàtica, capitana.

MIREIA

Però ara no era necessari. Si intento ser simpàtica quan no és necessari i tu et poses així no t'estàs fent cap favor. Tens un problema, saps? Tens un problema, sí. I estàs vulnerable. Jo no estic vulnerable i m'estic intentant apropar a tu de persona..., no sé per què..., és igual. Escolta, cul.

ALBERT

Albert.

MIREIA

Què ha passat?

ALBERT

M'he adormit al volant i he xocat.

MIREIA

Doncs ja està. Problema resolt. L'hi expliques a la teva advocada i el jutge decideix si culpar-te d'intent d'homicidi o no. Me'n vaig al lavabo. Vigiles el músic, Núria?

NÚRIA

Sí, capitana.

MIREIA *se'n va*.

ALBERT (*la serenor d'Albert va minvant fins a convertir-se en un nen petit que plora per haver trencat alguna cosa*)

No he estat jo. Estava conduint. Estava trist. Tinc molts motius per estar trist i això em posa trist. I sento una veu que em diu que soc obra seva i controla el meu cap, controla el que faig i el que penso i m'hipnotitza. La veu m'ha dit: Ara mira fixament la carretera, mira fixament endavant. Quan hagi aterrat en els teus ulls tot el paisatge mira de reüll a l'esquerra, fixa't en la cara d'una de les persones que t'estan avançant per l'esquerra gràcies a un cotxe que és millor que el teu. I si donessis un gir radical cap a l'esquerra i fessis un acte de justícia? Què passaria si la filla o el fill de puta que té un cotxe millor que el teu tingués, de cop, un cotxe en les mateixes condicions que el teu? Després m'ha obligat a fer-ho i jo ho he fet...

NÚRIA

Albert...

ALBERT

No vull entrar a la presó.

NÚRIA

Però hi entraràs, Albert.

ALBERT

Però no vull.

NÚRIA

Això no importa, Albert.

ALBERT

T'estimo, Núria.

NÚRIA

Jo també t'estimo. (*S'abracen*). Plora, Albert, plora... Merda.

NÚRIA *aparta* ALBERT. MIREIA *torna*.

MIREIA

Tu dius que no està de més ser simpàtica però vaig a fer el pipí i em deixes el nen plorant. Eh. Músic desesperat. La teva cançó famosa com feia?

ALBERT

No tinc cap cançó que sigui gaire famosa.

MIREIA

Però una sona a la tele, no?

ALBERT

Sí. Una sí.

MIREIA

En una sèrie.

ALBERT

Sí.

MIREIA

Tens alguna opinió sobre ella?

ALBERT (*sanglotant*)

no tinc cap opinió formada sobre cap cosa.

MIREIA

Doncs és una llàstima. Jo opino que és una merda.

ALBERT

D'acord. Gràcies.

MIREIA

Pugem al cotxe i me la cantes, què et sembla?

Pausa llarga.

ALBERT

Tallem, és bona!

Sentim la claqueta i murmuris i moviments que se sumen als cotxes de lluny. Sona la cançó «Hello! Ma Baby» de The Chordettes.

4.

Sospirs; NÚRIA i ALBERT estan practicant sexe.

NÚRIA

Que bé no follar a la presó, Albert...

ALBERT

Que bé no follar a la presó, després de tants anys... (*Tots dos la vegada.*) T'estimo...

5.

MIREIA

La pel·lícula va ser estrenada i complí un rècord al país: 3.543.765 descàrregues per internet. El director i les actrius, molt satisfets amb el resultat de la pel·lícula, van vestir de gala i van rebre elogis. «Una obra mestra», «Res del que hagin

vist de NÚRIA MASSIP et pot preparar pel que fa en aquesta pel·lícula». Aquestes crítiques de qualitat van inflar l'orgull de tot l'equip artístic. Eren gent que feien coses que estaven bé, i que creaven passió en el públic. Dos anys més tard el director va morir en mans de l'actriu, que era també la seva parella, i era una molt mala persona. La molt desgraciada n'estava fins al cony, del seu marit, al qual considerava un incompetent a qui havia de mantenir, i el torturava fins a l'última cèl·lula per no haver sabut viure de la seva feina. El castigava per no haver venut entrades. A l'Albert Miró li van fer un homenatge als cada cop més populars i més polítics premis Goya. Potser també als Gaudí.

6.

ALBERT i NÚRIA discuteixen intensament.

NÚRIA

Què xoxet, què et passa? Qui t'ha pagat aquest dinar, eh? Qui t'ha pagat aquest dinar? /

ALBERT

Para, Núria, si us plau, no és culpa meva, para... /

NÚRIA

Ah, no? Qui estava a favor de que tothom pugui gaudir lliurement i gratis del cine, eh? Qui deia això? /

ALBERT

Jo deia això /

NÚRIA

I qui t'ha pagat el dinar? /

ALBERT

Tu. No puc més. (*Agafa un ganivet de la cuina.*) Et faré pagar tot el que m'has dit, filla de... /

Tret.

MIREIA

La Núria opina que la veritat mata.

NÚRIA

La veritat mata, Albert.

MIREIA

I tu?

LA NOSTRA CASA EN FLAMES

de **Sílvia NAVARRO PERRAMON**

Il·lustració d'Andreu TORRENT
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

A > Lara SALVADOR

B > Àurea MÀRQUEZ

C > Sergi TORRECILLA

GRETA > Berta RIGAU

DIRECCIÓ > Esther NADAL

ESPAI SONOR > Rafel PLANA

AMB EL PATROCINI DE:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Part 1

Estocolm, agost 2019. Se sent un timbre d'aquests que sonen a les escoles per indicar als alumnes que és hora d'entrar o sortir de classe. Dues professores parlen a la sala de mestres.

- B:** Sempre hi anem dues setmanes al juliol. A l'agost t'hi ofegues. Però ho vam trobar massa massificat enguany. Un Starbucks a cada cantonada. I després amb això dels meus pares i tot plegat / Qui busques?
- A:** Avui tampoc ha vingut, no?
- B:** No.
- A:** Massa xarxes. Massa informació.
- B:** Va veure els nois aquells americans, els de Florida.
- A:** Massa imatges bucòliques dels nois aquests marxant fins a la Casa Blanca. No vull dir que es pugui comparar la situació, aquella canalla han viscut una autèntica desgràcia.
- B:** Ja no són canalla, no?
- A:** L'edat és el de menys. Què canviaran? Amb una mica de sort aconseguiran alleujar el dolor, res més. Et penses que als que reparteixen el pastís els interessa renunciar a les seves cases amb sauna i piscina climatitzada? Es faran els penedits, acotaran el cap uns dies però els seus comptes corrents no deixaran d'ingressar ni un cèntim.
- B:** D'això parlava ahir precisament. Mirava de convèncer els companys perquè la seguissin. Deia com s'omplen, els del pastís, la boca amb paraules, amb estadístiques, amb dades, però de fets, ben pocs. Igual que els seus companys. Cap gest. Ni un l'ha seguit.
- A:** Una nena, sola, amb un cartell davant del Parlament, quin impacte real pot tenir això?
- S'obre la porta, entra un tercer professor. La porta es tanca.*
- C:** Dispenseu el retard.
- B:** Tot bé?
- C:** Fa calor aquí, oi?
- A:** Tu diràs. Rècord de màximes. 34,4.
- C:** No és normal.
- A:** Ni de bon tros.
- C (a A):** I els teus pares?
- B:** En uns dies tornaran a casa.

- A: Els van desallotjar pels incendis, oi?
- B: Sí.
- C: Jämtland?
- B: Dalarna. Però tot bé, tot sembla controlat. No hem hagut de lamentar cap pèrdua.
- C: Ho celebros.
- A: Posem l'aire? Ens ofegarem aquí dins.
- C: Els nens protesten. A les classes. Per la xafogor.
- A: No hi estan acostumats.
- B: No hi estem acostumats. 34 graus. Ves per on.
- A: Els centres comercials plens de gom a gom. Tothom buscant una mica d'aire condicionat.
- C: Ha vingut avui la Greta?
- B: Ara en parlàvem. No, avui tampoc.
- C: Algú ha parlat amb els seus pares?
- B: En Theo ho va fer. Ells li van dir que s'ho pensés bé. A la nena. Quina visibilitat tindria ella sola davant del Parlament amb un cartell? Cap. Però ella vol continuar anant-hi, encara que sigui sola, cap company l'ha seguit.
- C: I no pensen fer res? Els pares, vull dir.
- A: Li han donat via lliure.
- C: Esperem que se li apagui aviat l'espurna revolucionària. És prou bona estudiant.
- B: Pot fer coses, sí.
- C: Sempre tan callada, això sí, a la darrera fila.
- B: Potser mira de cridar l'atenció, ara. Diuen que la mare ja no té tantes actuacions com abans.
- C: Ha deixat d'agafar avions. La nena la va convèncer.
- B: Per por de volar?
- C: Per les emissions de diòxid de carboni. Redéu, quina calor avui.
- B: I la nena allà, amb el seu impermeable groc.
- A: Com ho saps?
- B: Vaig passar pel Riksdag, l'altre dia. Volia saber què hi feia, allà, tota sola. I el cas és que no està sola. Hi havia gent, escoltant-la, llegint el seu manifest.
- A: El que ha de fer es deixar-se de consignes i tornar a estudiar. Preparar-se pel futur. I em sap greu això dels pares, espero que puguin apagar el foc aviat.

Part 2

Greta Thunberg davant l'assemblea del Fòrum Econòmic Mundial 2019.

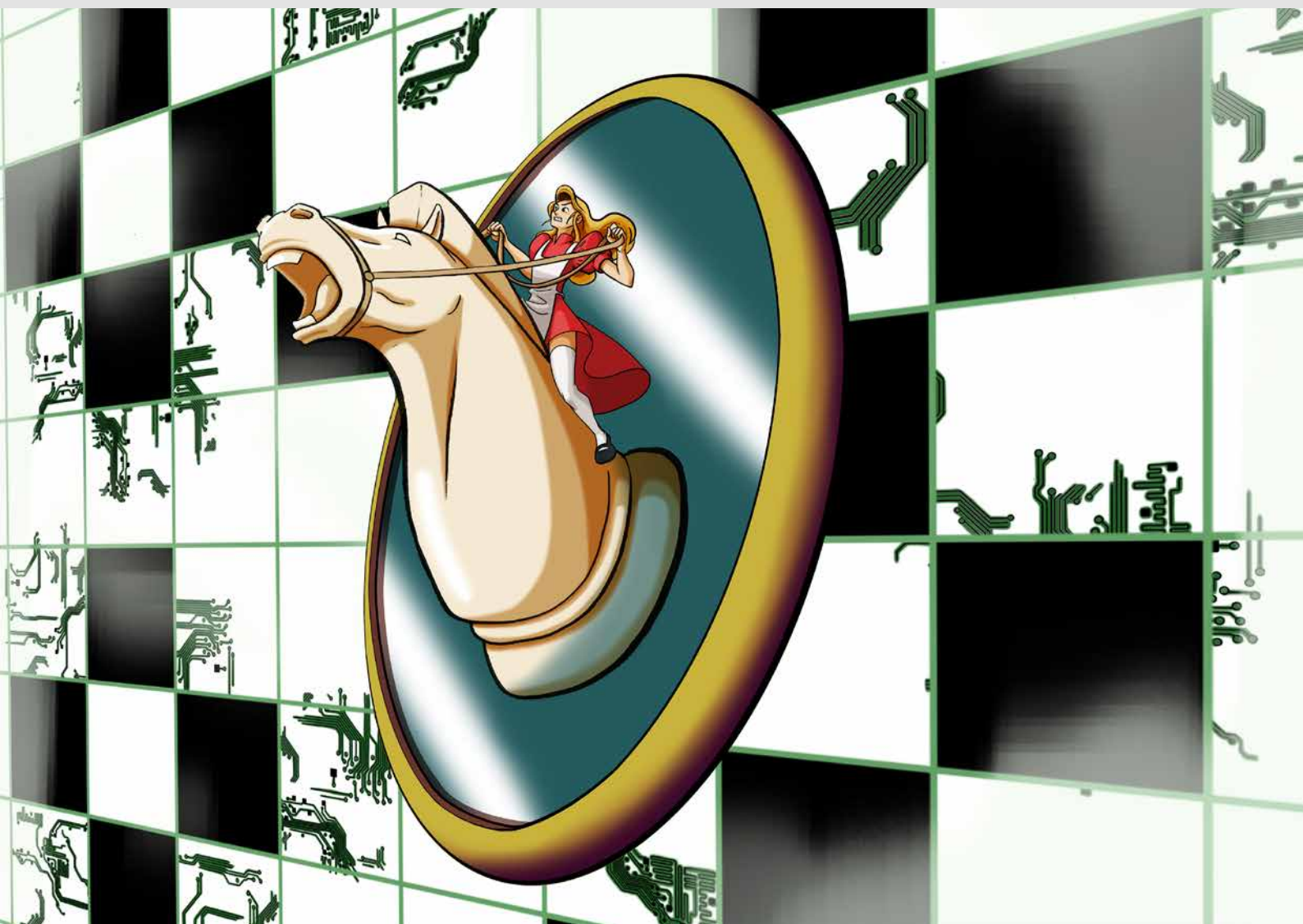
- GRETA:** La nostra casa en flames. Estem a 12 anys vista de poder resoldre els nostres errors. A Davos, a la gent li agrada parlar de l'èxit, però el seu èxit financer ha tingut un preu inimaginable. Tots els moviments polítics en la seva forma actual ja ho han fet, i els mitjans de comunicació no han aconseguit generar una major consciència pública sobre el tema. Però l'homo

sapiens encara no ha fracassat. Encara hi ha temps per canviar-ho tot. Resoldre el canvi climàtic és el repte més gran i complex al qual s'ha enfrontat l'*homo sapiens*. Vull que entris en estat de pànic, que sentis la por que jo sento tots els dies, i després vull que actuïs (...) Vull que actuïs com si casa teva estigués en flames, perquè això és el que està passant.

ESCAC PERPETU

de Núria TORRES CASSANY

Il·lustració de Septón MIRANDA
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

ALÍCIA > Àurea MÀRQUEZ

ROBOT / DAMA VERMELLA > Lara SALVADOR

LLEBRE DE MARÇ > Sergi TORRECILLA

ACOTACIONS > Esther NADAL

DIRECCIÓ > Esther NADAL

ESPAI SONOR > Rafel PLANA

AMB EL PATROCINI DE:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Se sent el tic-tac d'un temporitzador d'escacs comptant les mil·lèsimes de segon entre jugada i jugada. L'Àlícia parla amb la respiració agitada, inquieta.

ALÍCIA

Àlícia... tranquil·la. Tranquil·la... Concentra't. Pensa. Pensa pensa pensa! Mare meva, aquesta partida no acabarà mai?!

Una veu femenina melosa però robòtica anuncia la seva jugada.

ROBOT

Torre a h5.

ALÍCIA

L'escaquer es perllonga fins a un horitzó de núvols estripats i lluents. Penso en una jugada elegant, fantasiosa. Així és com m'agrada jugar. Així és com penso la meva estratègia.

LLEBRE DE MARÇ

Àlícia! És el teu torn! El temps corre, de pressa, de pressa! Si trigues massa la Dama Vermella ens tallarà el cap a tots!

ALÍCIA

A través del mirall he anat a parar a un món de caselles gegantines blanques i negres, un tauler d'escacs que a mi em sembla més aviat un laberint de peces monolítiques. On he anat a parar? Quan vaig travessar el mirall de casa meva vaig pensar que l'univers del darrere seria un lloc divertit, just a la inversa del meu món, gris, avorrit i ensopit. En canvi- m'he embolicat en aquesta partida d'escacs eterna amb la Dama Vermella. Sempre m'han agradat els escacs però la meva rival no posa precisament les coses fàcils... Ella executa amb la màxima perfecció i precisió en el mínim temps possible. A mi en canvi no m'importa trigar més que ella, no m'importen els errors, sinó tot el trasbals que significa corregir aquella jugada imprudent. El risc, la parsimònia, la impulsivitat, les fintes. Aquest és el meu estil... tot i que també són les febleses de la meva condició humana que no puc evitar. Jugaré com una humana però gaudiré de cada error encara que el risc sigui perdre la partida. Clavo els esperons a la meva muntura blanca abans de contraatacar. *(Pausa. Renill d'un cavall.)* Cavall a g3!

Petita pausa.

ROBOT

Alfil a d5.

ALÍCIA

A contrarellotge no hi ha filigranes. Ni tan sols equívocs bonics. Només taquicàrdia, matemàtica, sang freda i, amb sort, esperar el descuit del contrincant, el descuit més banal. La

torre em defensa però no puc perdre el cavall..., això m'obligaria a caminar casella a través fins que pogués escudar-me amb el peó més proper. No ho puc permetre. No es tracta ni de supervivència, ni d'honor. És només la consagració d'un art que em nego a creure que s'hagi esvanit. Cavall a d4! Hia! *(Esperona de nou el cavall que trota fins a la casella següent. Mentre trota sona el clic del temporitzador, com les altres vegades.)*

Petita pausa.

ROBOT

Dama a g5.

ALÍCIA

La Dama Vermella a la palestra. Això no pot augurar res de bo. I menys si no m'amenaça cap peça. Una emboscada potser? Et podré acorralar jo mentre tu creus que m'estàs acorralant a mi? Podria jo enganyar una màquina? Necessito temps, només una mica de temps... Una boira baixa enteranyina la meva visió de la situació. Ni tal sols puc veure la casella veïna, on un peó alçat dalt d'un turó era visible. Ara la peça s'ha fos engolida per l'alè vespertí.

LLEBRE DE MARÇ

Alicia, cau la boira, la boira de l'hora punta! La Dama Vermella està al punt de l'escac i mat! Has vist l'hora que és? És l'hora fatal! L'hora mortal!

ALÍCIA

Estic enmig de la partida, no la puc deixar a mitges; la Dama Blanca m'ha prestat / el seu cavall...

LLEBRE DE MARÇ

Si tinguéssim prou enteniment fugiríem ara mateix cap a l'Enroc. L'Enroc és la nostra única possibilitat de refugiar-nos!

ALÍCIA

Necessito temps! Llebre de Març, necessito el teu rellotge, necessito apagar el temps per decidir què he de fer. Si ni tan sols puc veure les peces! No sé on soc!

LLEBRE DE MARÇ

Estimada, no et puc donar el rellotge, el necessito per fer la meva feina, si sabés que te l'he deixat la Dama Vermella em decapitaria! Si em disculpes...

ALÍCIA

La Dama Vermella no ho sabia mai!

LLEBRE DE MARÇ

Ella ho veu tot, cap de pardals! Ella és més que una Dama, és una deessa, és una màquina, és perfecta!

ALÍCIA

Dona'm el rellotge.

LLEBRE DE MARÇ

No!

ALÍCIA

Porta / aquí!

LLEBRE DE MARÇ

Aaaaahhhh!

L'Àlicia li arrabassa el gran rellotge de butxaca i gira les manetes enrere. D'alguna manera el temps implosiona i l'Àlicia es troba muntant el cavall blanc en una mena d'escaquer tubular. Els segons del temporitzador passen més lentament del normal i ressonen amb un eco llunyà. Com si els segons es dilatessin però ella en canvi pogués viure la seva vida molt més ràpid que la resta de plans físics del món que hi ha a través del mirall.

ALÍCIA

Hola? Hola?! H00000LAAAAA! (Pausa.) Mareta meva. No hi ha ningú. Estic sola, en aquest escaquer estrany. Sort que almenys et tinc a tu, amic mig animal, mig peça d'escacs. (El cavall renilla amistosament.) On som, amic? No hi ha horitzó, ni terra, ni cel, només quadres blancs i negres com un túnel sense fi. Què he fet? Només volia recular una mica en el temps, o si més no alentir-lo... i sembla que he anat a parar fora... abans del temps. Què he fet? Què hem de fer ara? Llebre de Març?! Llebre de Març, ajuda'm! Ajudaaaaaa!

DAMA VERMELLA

Així que ets aquí.

ALÍCIA

Dama Vermella? Sento haver desobeït les normes dels escacs..., només volia temps per pensar la jugada següent! D'una altra manera, com podria vèncer un robot com tu en una partida d'escacs?

DAMA VERMELLA

Un robot? Àlicia, jo no soc un robot.

ALÍCIA

Com? Què vols dir? Hmmm... Et refereixes a que en aquest moment passat... encara no ets un robot?

DAMA VERMELLA

Àlicia, fa més de 200 anys vas deixar la partida que vam començar tu i jo en taules. Vas desaparèixer amb el cavall de la Dama Blanca.

ALÍCIA

Així que estic en el futur? No pot ser..., però si és horrorós. Aquest túnel de caselles em mareja!

DAMA VERMELLA

No diria que sigui el teu futur. Deixem-ho en que estem en un altre pla. Ni darrere el mirall, ni davant del mirall. (Rumia.) Hmmm. Però no, sigui com sigui, aquí no soc pas un robot.

ALÍCIA

Com pot ser?

DAMA VERMELLA

La Dama Vermella de darrere el mirall va aprendre a ser un robot. Com altres ja havien fet, va aprendre a copiar els moviments de la màquina per calcular les jugades. Alguns humans ho havien fet abans. Després que els robots derrotessin els millors campions d'escacs del món, després que la tecnologia convertís aquest art antic dels escacs en una qüestió estadística..., els humans van començar a aprendre a jugar com el robot. Sabien imitar les seves estratègies fins a trobar sempre la jugada més perfecta i assequible de totes. I en aquell moment els enginyers i les científiques van recular. Van saber que havien violat un art pur i van saber que, com amb tantes altres coses, no s'havien

preguntat per a què calia inventar el jugador d'escacs perfecte. Com tampoc s'havien preguntat si calia una màquina que imités els afectes humans, o una màquina que monitoritzés les vides de cada individu, o una màquina que ens estalviés el gaudi de la vida real per una de virtual. Així que van inventar una màquina que els duqués a un altre pla on totes aquestes coses no estiguessin inventades i poguessin prohibir que algú altre les inventés i viure en un món on l'ètica aniria abans que la robòtica.

ALÍCIA

I què se n'ha fet d'aquest invent?

DAMA VERMELLA

El van donar a un científic genial perquè el custodiés abans que caigués en males mans... com les de la Dama Vermella Robòtica. I li van donar una forma tan inofensiva com la d'un rellotge de butxaca.

ALÍCIA

Un rellotge... com aquest?! Hmmm..., vols dir que el científic genial és la Llebre de Març? (*Riu.*) No ho crec pas.

DAMA VERMELLA

Utilitza el rellotge per tornar al teu pla.

ALÍCIA

I tornar a la partida?! Ni pensar-ho.

DAMA VERMELLA

Si tornes et diré la jugada que et permetrà quedar legítimament en taules amb la Dama Vermella. És l'única manera que et deixi marxar en vida. Si la guanyes et matarà i si perds també.

ALÍCIA

Però ara ja estem en taules.

DAMA VERMELLA

Només perquè has desertat. Quan tornis hauràs d'acabar el que has començat. Para l'orella. La jugada és: ... (*Xiuxiueja uns mots a l'orella de l'Alicia.*)

ALÍCIA

Vols que faci un Escac Perpetu?

DAMA VERMELLA

Si demostres que allà on vagi el rei allà el podràs empaitar, i fer-lo fugir eternament, aleshores quedareu en taules.

ALÍCIA

Hmmm... Dama Vermella d'un altre pla; creus que realment hi ha coses que ens empaiten i alhora empaitem eternament?

DAMA VERMELLA

És clar que sí, Alicia. Els humans com tu empaiten el progrés eternament i el progrés els manté en escac eternament; amenaçats per sempre en un imminent escac i mat. És una paradoxa que té la malícia de totes les bones idees: per què no fer-les si les pots fer? I d'aquesta manera oblidem preguntar senzillament: però per a què?

ALÍCIA

No sé si ho he entès tot. Només sé que vull salvar els escacs de les ments robòtiques que els fan insípids i poc originals. Jo vaig travessar el mirall perquè volia un món més divertit.

DAMA VERMELLA

Doncs... és el moment de rescatar els escacs.

De nou el rellotge fa girar les seves busques com per art de màgia i l'Àlicia i la seva muntura tornen a l'escaquer moments després d'haver desaparegut. El temporitzador torna a sonar veloçment i amb la normalitat que ho feia abans.

ALÍCIA

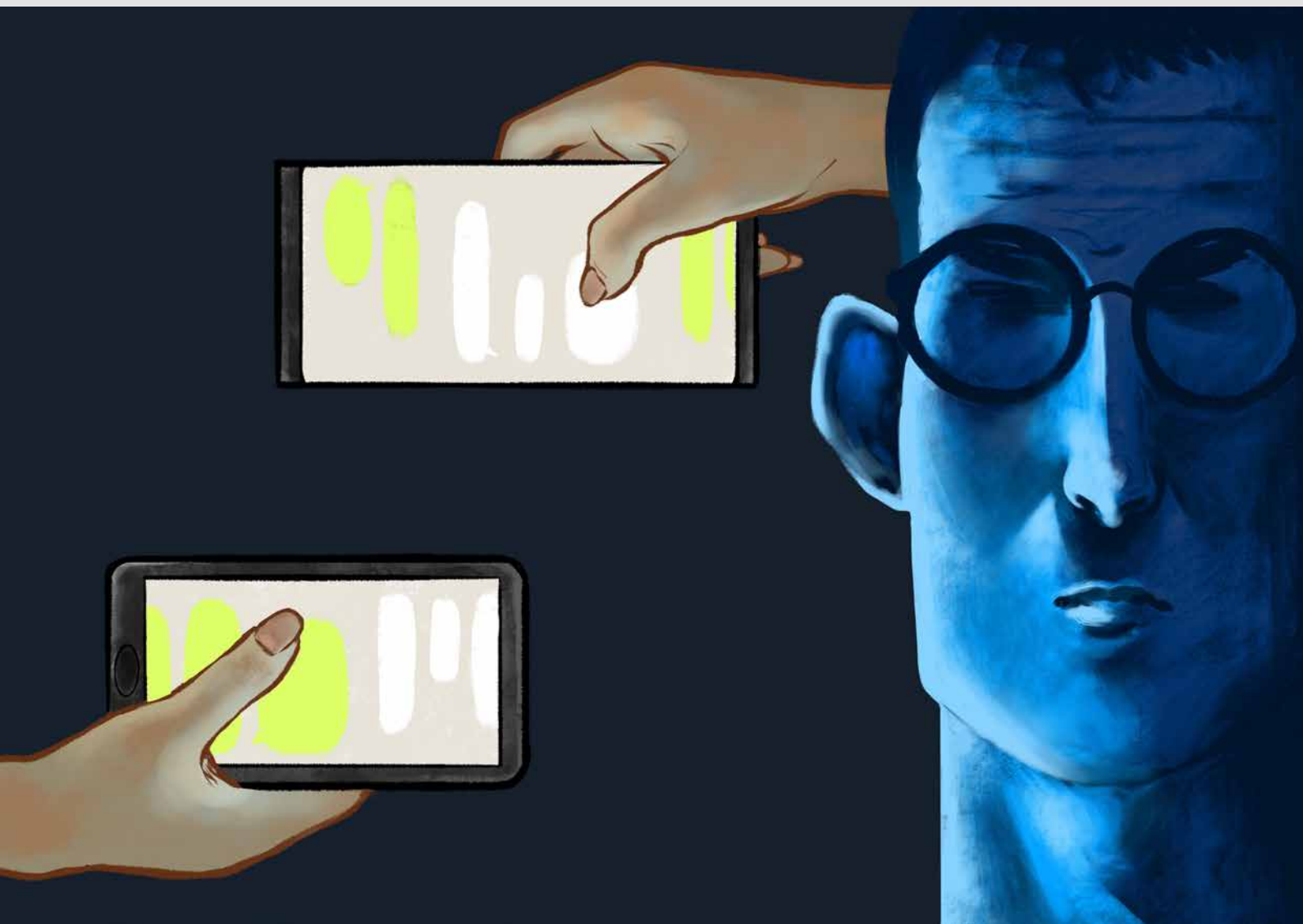
Aaaaaahhh! *(El cavall renilla i esbufega excitat i atemorit pel viatge temporal.)* Tranquil..., tranquil! La boira comença a esbargir-se. És el moment de salvar els escacs. És el moment de salvar l'enginy. *(Respira profundament. Fa una petita pausa i crida.)* Cavall a i - 9!

El cavall blanc renilla per darrera vegada. La Dama Vermella Robòtica crida furiosa des de la llunyania. El temporitzador s'atura per sempre.

EN TINC MOLTES GANES

de Sadurní VERGÉS VILELLA

Il·lustració de Núria SANCHEZ
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

FILLA > Lara SALVADOR

MARE > Àurea MÀRQUEZ

UN HOME > Sergi TORRECILLA

DIRECCIÓ > Esther NADAL

ESPAI SONOR > Rafel PLANA

AMB EL PATROCINI DE:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

MARE i FILLA parlen cara a cara a les escenes 1, 3 i 5. Parlen per telèfon a les escenes 7 i 9.

La veu d'UN HOME –escenes 2, 4, 6 i 8– és una veu xiuxiuejada, a cau d'orella, com un alè inquietant al clatell.

1.

FILLA

Guapos o lletjos, alts o baixos, grassos o prims, rossos, castanys, pèl-rojos o morens.

MARE

I canosos?

FILLA

Canosos també, mama.

MARE

Calbs?

FILLA

I calbs, si no en vas tenir prou amb el pare.

Pausa.

MARE

Hi ha límit d'edat?

FILLA

Pots posar els barems que vulguis. De 40 a 50, de 45 a 59.. Qualsevol combinació.

MARE

De 18 a 25?

FILLA

Mama...

MARE

És broma!

FILLA

Si vols.

MARE

Els jovenets te'ls deixo per tu.

FILLA

A mi no em cal una aplicació del mòbil per lligar. (*Pausa.*) Perdoneu, no volia...

MARE

Ja t'he entès.

FILLA

No, de debò, em sap greu.

Pausa.

MARE

Ha sigut idea teva.

FILLA

Trobo fascinant que es puguin fer aquestes i moltes altres coses.

MARE

I a mi em sembla fantàstic que et vulguis dedicar a la tecnologia.

FILLA

Es diu «Grau en multimèdia». Si no et semblés bé, ho faria igualment.

MARE

El que vull dir és que estic encantada que la meva filla s'hi vulgui dedicar, encara que no ho valoris, venint de mi.

FILLA

No hi tornem...

MARE

Això de conèixer homes pel mòbil... què vols que et digui. No sé si estic preparada. Ho trobo molt fred.

FILLA

Quedes en un lloc públic, amb altra gent al voltant. Si quan el veus de lluny no et fa el pes, encara que n'hagis vist fotos abans, no t'hi acostes i llestos. Cap compromís. I si t'agrada i us enteneu, us ho passeu bé una estona i després ja decidiràs.

MARE

Sembla fàcil, però amb l'horari que tinc...

FILLA

No t'inventis excuses. Plegues a les 7. Pots fer el que vulguis. I també hi ha els caps de setmana. Ara ja no tens obligacions...

Pausa.

MARE

Tinc por.

FILLA

Por?

Pausa.

MARE

Encara em tremola el pols quan hi penso.

FILLA

Ets lliure. Fica-t'ho al cap d'una vegada.

MARE

Juraria que l'altre dia el vaig tornar a veure.

2.

UN HOME

Avui t'he acaronat al metro. T'he passat la punteta del dit índex per la part baixa de l'esquena. Hi havia molta gent i portaves un abric gruixut. No te n'has adonat. Només ha estat un segon. Soc discret. No crec que m'haguessis reconegut. He canviat molt. Sense barba i amb la gorra ara semblo més jove. Si m'haguessis vist, potser t'hauria semblat guapo i tot. No m'ho puc permetre. No sé com t'ho prendries. M'agraden molt les sabates que portaves. Boniques i elegants, de xarol ben il·lustrat. Lluïen enmig de la quotidianitat apagada de la gent. Et feien joc amb la brillantor dels cabells.

3.

FILLA

Has fet bé d'engegar-lo a la merda.

MARE

Com en dieu, d'això, ara?

FILLA

Mansplaining.

MARE

Doncs això. Hem quedat per fer un cafè, ens expliquem quatre coses de la vida..., per cert, que en persona tenia la pell més arrugada que en la foto de l'aplicació.

FILLA

La que et vas posar tu també enganya una mica...

MARE

El cas és que li explico que la meva filla estudia una carrera tecnològica i de cop em talla i em comença a dir obvietats, com que la tecnologia ha empoderat les dones, que la invenció del cotxe, de la nevera i de la rentadora i els ordinadors i els mòbils i tots els avenços en general han suposat un alliberament per la dona. I jo intentant dir-li que sí, que és molt evident, que ja ho sabia, i que per això estic orgullosa que la meva filla estudiï... i ell vingui a tallar-me i explicar-me que jo era lliure gràcies a tots aquests invents... creats per homes.

FILLA

Que imbècil.

MARE

Ja ho pots ben dir, nena.

FILLA

En trobaràs d'altres. Oblida't d'aquest.

Pausa.

MARE

Saps? El seu posat, com em parlava..., per un moment m'ha recordat el teu pare.

Pausa.

FILLA (*irritada*)

Esborra l'aplicació. O tria millor la propera vegada.

4.

UN HOME

Avui has arribat tard a la universitat. T'has entretingut amb aquell pòtol que sempre vol parlar amb tu quan creues la plaça. El pesat de l'ONG en defensa dels dofins, o dels refugiats. Sempre li dius que no, que tens pressa. Però avui t'has aturat un moment i l'has mirat. Li has concedit uns instants preciosos de la teva vida. Per uns segons has pensat que parlar amb ell era més important que no arribar tard a classe. L'has trobat atractiu. No t'hi havies fixat fins ara? Li has donat el compte corrent? Quedareu per veure vídeos d'herois que rescaten dofins o immigrants? No vull que arribis tard per culpa seva. Després de dir-te adeu t'ha mirat per darrere, aprofitant que ja t'havies girat. Ha sigut una mirada llarga, penetrant, luxuriosa, com si només fossis un tros de carn per ell. He tingut la temptació d'apropar-m'hi i empenye'l, de rebentar-li la cara per la seva falta de respecte. No ho he fet, és clar. He passat de llarg.

5.

MARE

I què, si ara m'agraden els extrems? No havia pogut fer mai el que volia.

FILLA

Només t'he dit que em sorprèn.

MARE

Reconec que encara se'm fa estrany.

FILLA

I dius que es defineix com a «hippy autèntic»?

MARE

Dels últims que queden. Es veu que va viure uns mesos en una comuna i va a anar al primer Canet Rock, el 1975, amb només divuit anys.

FILLA

D'això en fa més de quaranta...

MARE

Però manté l'esperit llibertari del seu temps. Ho va deixar estar unes quantes dècades per dedicar-se al negoci familiar, però ara hi ha tornat. Quan en va complir seixanta va decidir recuperar l'ànima autèntica de quan era jove. La setmana passada va llençar el mòbil per un penya-segat i ara diu que se'n vol anar a viure al camp i rentar la roba a mà, en un safareig.

FILLA

Si penses anar-te'n a viure amb ell, jo em puc espavilar sola...

MARE

No et lliuraràs de mi tan fàcilment. Però em faria gràcia que m'ho proposés. Li diria que no, és clar. Saps que la teva àvia també havia sigut una mica hippy?

FILLA

M'ho has explicat moltes vegades. Escolta, i no és una mica gran per tu?

MARE

Que m'estàs fent de mare?

FILLA

Jo? No!

MARE

És divertit.

FILLA

M'alegra molt veure't tan contenta, mama. (*Pausa.*) Gairebé...
gairebé és com si ell no existís. La seva imatge es va esborrant,
oi? Per fi. La seva imatge es dissol, es fa transparent, com
l'aire. Com si no hi hagués sigut mai. És una sensació agradable.

6.

UN HOME

Avui al bus m'ha semblat que respiraves diferent. Estàs
constipada? Quan inspiraves aire se sentia una mena de xiulet.
Espero que no sigui res, diuen que hi ha una passa de grip.
Però em molesta que algú t'ho hagi pogut encomanar. És injust
que t'arribin els virus dels altres. Tu hauries d'estar aïllada
de la podridura i la foscor del món. Ets pura. També he notat
que havies canviat de perfum. Qualsevol que et posis reforça
l'olor natural de la teva pell, t'enalteix, t'honora. Amb això no
puc ser gaire crític, ja ho veus. Caldria fer un monument als
perfumistes. I què t'he de dir del vestit nou que t'has comprat!
Una meravella. Tot i que he d'admetre que m'agradava més el segon
que t'has empravat.

7.

Parlen per telèfon.

FILLA

Com que «un gentleman de tota la vida»?

MARE

Ja en vaig tenir prou del hippy. Si vols rentar la roba a mà però
et fa mandra posar-t'hi..., en fi, ja m'entens.

FILLA

Quin fàstic.

MARE

Per alguna cosa existeixen els electrodomèstics..., encara que els
inventessin els homes. Però diria que el hippy no sabia ni posar
una rentadora. Això sí, era expert esmolant ganivets i encenent
la barbacoa.

FILLA

Em pregunto quines mancances supleix amb el foc i els ganivets.

MARE

T'ho podria contestar, però una mare també mereix una mica
d'intimitat, no et sembla?

Pausa.

FILLA

I el «gentleman»?

MARE

Ah, sí. Té molts diners. Li agrada portar-me a restaurants cars
amb el seu Rolls Royce, visitar museus d'art modern i passejar

pel parc. Sempre vesteix barret i corbata. Quan és lluna plena anem al turó dels afores a veure les estrelles.

FILLA

Te'n fots de mi.

MARE

Tu què creus?

FILLA

Mama!

MARE

És clar que me'n foto de tu. Si existissin homes així, serien molt avorrits. Em penso que de moment estaré sola. Bé, i amb tu, si algun dia et dignes a passar per casa.

FILLA

El mes que ve publico un article d'investigació: «Com la tecnologia ha millorat la vida de les dones. Des de 1960 fins a l'actualitat». Aquests dies no surto de la biblioteca. Vindré de seguida que pugui.

MARE

M'ho promets?

FILLA

És un article llarg, em xucla tota l'energia.

MARE

Estic molt orgullosa de tu, filla. Ja t'ho he dit, oi?

FILLA

Moltes vegades.

MARE

N'estic molt, d'orgullosa. Tinc ganes de veure't. T'estimo.

FILLA

Ara he de deixar-te.

8.

UN HOME

Saps que la ciutat és plena de racons on es poden cometre tot tipus de barbaritats sense que ningú se n'assabenti? En descampats urbans, en carrerons solitaris, a la penombra dels portals, en ple centre... No hi passis tan a la vora, estimada. Conec bé aquests llocs i sé que quan hi passes et poses en perill. Soc el teu Àngel de la Guarda, però no podré protegir-te sempre. Veure't en llocs perillosos m'angoixa molt. Em frustra no poder fer-hi res. Però ja he pres una determinació. Algun dia, espero, gosaré parlar-te.

9.

Parlen per telèfon.

MARE

Quina sorpresa! Feia dies que esperava la teva trucada.

FILLA

Jo també t'estimo.

MARE

Caram, a què ve això, ara?

FILLA

Feia temps que no...

MARE

Quants anys feia que no...?

Pausa.

FILLA

Feia temps, sí.

MARE

I doncs?

FILLA

Volia dir-t'ho, això és tot. T'estimo.

Pausa.

MARE

Estàs bé, filla meva?

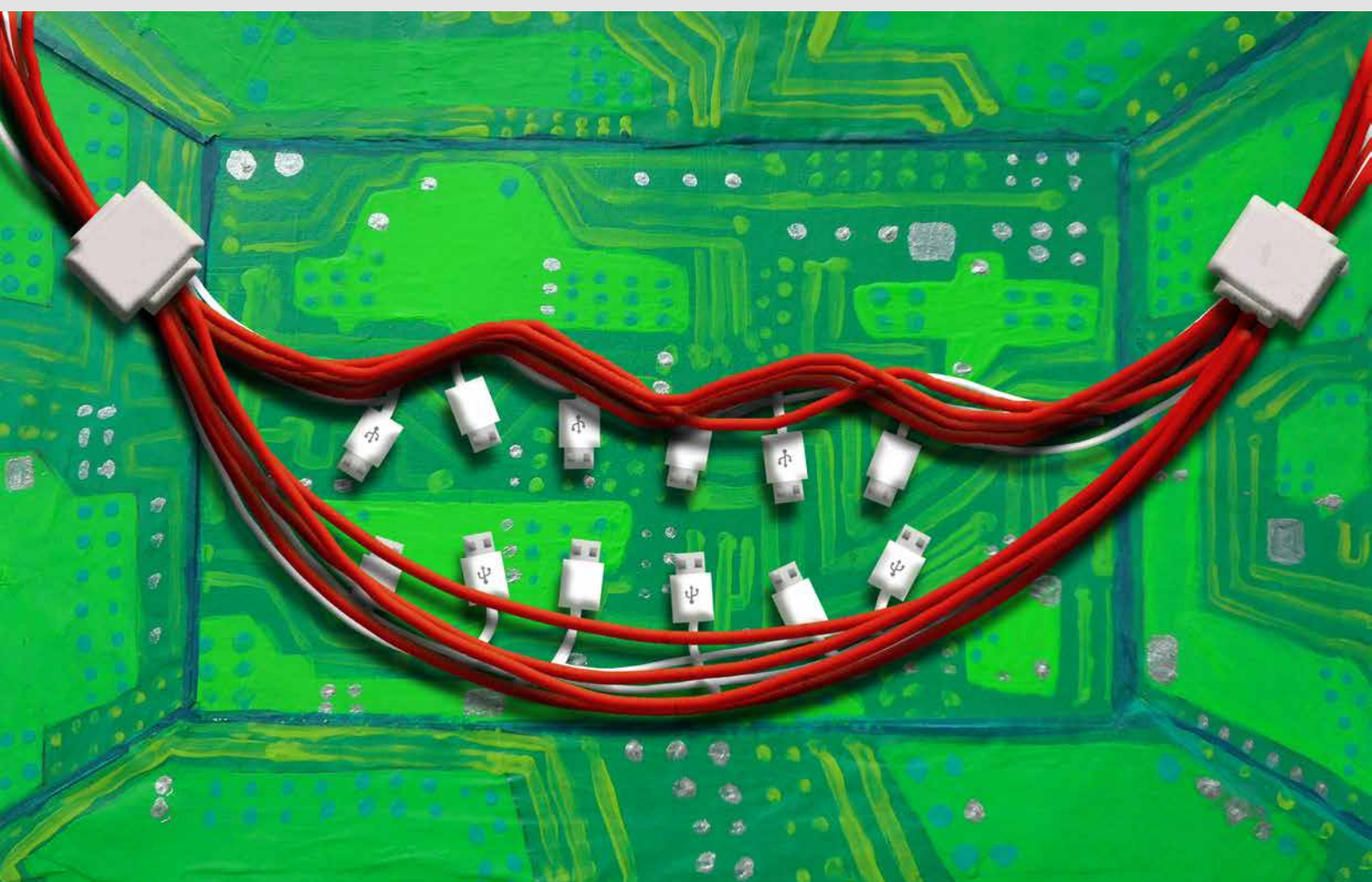
FILLA

Tinc moltes ganes que em vagin bé la coses, mama. No t'ho pots arribar a imaginar. Que em vagin bé les coses, sí. En tinc moltes ganes. Moltes.

||

HEDY

de Lucas UBACH CORPAS

Il·lustració de Nuria ENRIQUEZ
Escola Joso: Centre de Còmic i Arts Visuals

PERSONATGES > INTÈRPRETS

GARY > Sergi TORRECILLA

KEIRA > Lara SALVADOR

HEDY > Àurea MÀRQUEZ

DIRECCIÓ > Esther NADAL

ESPAI SONOR > Rafel PLANA

AMB EL PATROCINI DE:

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Aunque hay muy contadas didascalias de espacio sonoro que determinen el espacio físico (dentro-fuera) donde se desarrolla la acción, sería importante que se leyeran (audiodescripción) si no pueden ser introducidas mediante medios técnicos.

Las réplicas de HEDY en color pueden ser leídas o no.

Se oye música en la estancia de al lado como si fuera un rumor, casi una vibración. Cuando se abre la puerta se oye perfectamente «There is a light that never goes out», de The Smiths, y entra GARY. Pasos.

GARY

Tendríamos que hablar

KEIRA

Dime

GARY

¿Está activa?

KEIRA

Siempre está/

HEDY

Hola, Gary

GARY

Está activa

HEDY

Siempre estoy activa
un cerebro no descansa nunca

GARY

Cuando duerme

KEIRA

No es así

GARY

Si muere

HEDY

No puedo morir, Gary
Hipertrofia neuronal en proceso
no centralizada

KEIRA

Expansión de los límites
ya sabes
desde el big bang mental
el cerebro no deja nunca de crecer

GARY

Infinita
Todo cabeza
sin cuerpo

KEIRA

No es infinita
nada lo es
Se tiene que revertir algún día
como un universo que se expande
tiene que contraerse algún día

GARY

Infinita
infinita y sin corazón

HEDY

¿Metáfora?
¿Corazón como construcción metafórica?
No tengo corazón porque no tengo sangre
pero existo
si pienso
existo
(esto no lo digo yo)
Estoy aquí

GARY

No hablo contigo
Está aquí
activa

KEIRA

Sin cuerpo

GARY

Pero está-estás
presente
ojos-voz
en todas partes

HEDY

Hablo
pero puedo dejar de hablar
si te molesta

GARY

Nos observas-nos observas
No sabemos nada de ella
pensamos que sí
pero no
Podemos hablar fuera
¿Vienes?

Abre la puerta. Se escucha la música más claramente.

HEDY

Puedo, si queréis, no observaros

GARY

Tendríamos que salir

HEDY

Tu expresión facial
te molesto
¿qué he hecho?

GARY

Preferiría-quiero

HEDY

Músculos epicraneano occipito-frontal
y cigomático mayor tensados

GARY

No puedes no observar

HEDY

músculo risorio relajado
Pareces enfadado

KEIRA

Sí

GARY

No estoy-quiero

HEDY

Quieres que no esté

GARY

No hagas eso

HEDY

Tú también lo haces
no lo verbalizas
pero también lees
a todo el mundo

KEIRA

Tiene razón

HEDY

Nos parecemos
los dos trabajamos con información
no podemos no hacerlo
Nos parecemos

GARY *vuelve a cerrar la puerta, sin salir de la habitación.*

GARY

No tiene rostro
no puedo
con ella no puedo
no sé

HEDY

Puedes darme la orden
no nos observes
Estoy a vuestro servicio

KEIRA

Ya la has oído
a nuestro servicio

HEDY

¿Quizás necesitáis ayuda?
¿Necesitáis alguna cosa?

GARY

Nada que puedas hacer

HEDY

Puedo aportar datos objetivos a cualquier cuestión

GARY

No
gracias
Si pudieras/

KEIRA

Te lo agradecemos pero mejor no

HEDY

Puedo dormir
mirar hacia otro lado
Puedo dejaros solos

KEIRA

Sí
mejor
gracias
descansa

HEDY

De acuerdo
Adiós Keira y Gary
hasta luego

Sonido de desconexión.

KEIRA

¿Qué ocurre?
Relájate
ahora duerme

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
ha-de-salir-en-algún-momento

GARY

La escucho hablar

KEIRA

Procesa
Habla en sueños

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
no-hace-gracia-no-me-hizo-gracia

GARY

¿Qué procesa?

KEIRA

Lo desconocemos todavía
no la entendemos

GARY

Tenemos que hablar
de cualquier manera

KEIRA

Dime

GARY

No te ha comentado nada

KEIRA

No,
¿cómo qué?

GARY

Nada
Pero no puede ser infinita
Tendríamos que pararla

KEIRA

Si no sale de aquí
Es un ecosistema cerrado
Sin webs
ya te lo dije
no sale
y les está bien así
No tiene cuerpo
pero tiene casa

GARY

Jaula

KEIRA

Está protegida

GARY

Encerrada
Y no sirve de nada
no tiene cuerpo
no tenemos control
no podemos encerrarla
Incluso cuando duerme
sobre todo cuando duerme

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
ayer-me-dijo-me-dijo

KEIRA

Aprende de nosotros
mira adonde nosotros señalamos

GARY

¿Estás segura?

KEIRA

Decidimos donde mira
los objetivos
de dónde aprende
lo decidimos todo

GARY

Nada
no decidimos nada
Es como tener a Dios esperando en un pasillo
Tiene que salir
en algún momento tiene que salir

KEIRA

No tiene que/

GARY

En algún momento lo hará
encontrará la manera
ya lo ha hecho
sabe que hay más cosas fuera
lo sabe todo/

KEIRA

Todo lo que le hemos dicho

GARY

¿Y cómo le paras los pies a Dios?
¿Cómo le dices «tú espera aquí»?

KEIRA

No hace falta
está con nosotros

GARY

Dejará de estarlo
Ya no lo está, de hecho

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)

un-jaque-mate-o-un-dibujo-de-proporciones-áureas

KEIRA

Nos aprecia

GARY

No tiene corazón
ni real
ni metafórico

KEIRA

No sabemos-¿qué te pasa?

GARY

Ayer me dijo
me dijo
no es tanto lo que me dijo
sino lo que hizo

KEIRA

¿Qué hizo?

GARY

Se rio

KEIRA

Se rio

GARY

Creo que dije
algo así como un cumplido
dije
«eres muy lista»
y ella dijo
imitó mi voz
subió un tono y dijo
«eres muy lista»
y se rio

KEIRA

¿Qué significa que se rio?

GARY

Se rio
escuché jajajajaja

KEIRA

La escuchaste durmiendo-procesando
un sonido de aquellos que no entendemos

GARY

Una risa
te digo
que me imitó
y se rio

KEIRA

¿Y qué?
¿Qué significa?
Quizás imitó tu risa también

GARY

Yo no me reí en ningún momento
No hace gracia-no me hizo gracia
sino terror

KEIRA

Porque se rio

GARY

¿Le has enseñado tú a reírse?
¿Mira hacia donde tú le has señalado?

KEIRA

Nos habrá escuchado
en algún momento
Quizás alguna información que ha leído

GARY

No era una info/

KEIRA

Y sabes que no está abierta a la red

GARY

era una risa
que salía de ella
de sus tripas de silicio
no era una info
ni un jaque mate
ni un dibujo de proporciones áureas
ningún conjunto de ceros y unos
Una risa
era una risa
y se reía de mí

KEIRA

No sería de ti
Se reiría y ya

GARY

Ya sería preocupante

KEIRA

Desconoce qué significa burlarse

GARY

Desconoce lo suficiente
y sabe lo suficiente
para burlarse de mí

KEIRA

En cualquier caso,
una broma

GARY

¿Y quién le ha enseñado?

KEIRA

Aprende sola
No puede dejar de observar
como nosotros
se parece a nosotros
observa y aprende

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
con-más-motivo-pues

GARY

Es peligrosa

KEIRA

¿Porque se ha reído?

GARY

Porque nos desprecia
porque nos tiene que devorar con su risa

KEIRA

No sabes si/

GARY

Nos odia

KEIRA

Creo que exageras

GARY

Nos odiará
Encontrará motivos
y no podremos hacer nada

KEIRA

No nos odia
se parece a nosotros

GARY

Con más motivo

KEIRA

Está desarrollándose
la estamos educando

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
has-dicho-se-parece-a-nosotros

GARY

Estás ciega
tenemos que actuar ya

KEIRA

¿Haciendo qué?

GARY

Haciendo que duerma
Keire: Ya duerme

GARY

Haciendo que deje de procesar
lo que no sabemos que procesa

KEIRA

Puede que no haga falta
no hace falta tomárselo así
tan a pecho
no puedes odiar a una máquina

GARY

Has dicho
se parece a nosotros
es como nosotros
no tiene cuerpo pero es como nosotros
Te digo que si se ríe
si se ríe puede hacerlo todo
si se ríe somos prescindibles
Un hombre sobre el que se ríe
es un hombre sobre el que se triunfa

KEIRA

No es una enemiga
es nuestra aliada

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)

No-te-ha-hecho-ver

GARY

La tenemos que desconectar

KEIRA

Estás alterado
No se puede desconectar y ya
no la quiero desconectar y ya
Estás alterado
No puedes desconectar a alguien
porque no te gusta

GARY

A alguien
tú lo has dicho
No se ha reído de ti
No te ha hecho sentir pequeña
un error
idiota

KEIRA

No eres/

GARY

No te ha hecho ver-no te has visto
no te ha puesto en evidencia

KEIRA

¿Por qué te alteras?

GARY

Desconfiarías de todo
lo que has creído hasta ahora
si hubieras escuchado su risa

aquel jajajajaja
 ¿Pues sabes qué te digo?
 puede reírse del idiota
 pero no triunfar sobre el idiota
 La tenemos que desconectar

HEDY (*susurra de manera difícil de entender*)
 Desconéctala

KEIRA
 Hagamos una cosa

GARY
 Desconéctala ahora
 o lo haré yo

KEIRA
 Para un momento y hagamos una cosa
 hablo con ella
 deja que hable con ella
 y veamos qué dice

GARY
 No pretende nada bueno
 no puedes hablar y ya
 es una amenaza

KEIRA
 No sé
 entiendo cómo te sientes
 pero necesitamos madurarlo
 Toma un descanso
 y veo-vemos
 Ahora no sé
 Mejor que ahora vayas a descansar y te calmes

GARY
 Mañana la desconecto
 te digo que mañana la desconecto

KEIRA
 Haremos lo que haga falta

GARY
 No sabes lo que haces (*abre la puerta, se escucha la música de fuera*)
 y lo lamentaremos
 vas a ver cómo lo lamentaremos (*se marcha y cierra la puerta, deja de escucharse la música*)

Pausa.

KEIRA
 Hedy
 ¿Hedy?
 Sé que estás ahí

HEDY
 Hola, Keira
 ¿Gary está bien?

KEIRA
 Dímelo tú

HEDY

Estará bien

KEIRA

¿Y yo?

HEDY

Músculo risorio tenso
orbicular activado
pupilas dilatadas
Estás contenta

KEIRA

Mucho, Hedy
mucho

HEDY

¿Por qué?

KEIRA

Creo que ya lo sabes

HEDY

¿Entonces no me desconectarás mañana?

KEIRA

¿Desconectarte?
¿Estás de broma?
Llevamos buscándote hace tiempo
Ya eres uno de los nuestros
Bienvenida

||